

57. Berg-Bråtagärde

Naturvärde:BKZFLH

Klass: 1

Ekokarta-löpnr: 5263-02

Areal: 295,8 ha

Socken: Gällared

Omfattning

Yttra Berg omfattar ängs- och hagmarker, nyckelbiotoper, våtmarker och naturreservat vid Linnesås, Bråtagärde och Berg strax söder om Gällared.

Nuvarande status

Naturreservat vid Yttra Berg.

Natura-2000 (pSCI) för Yttra Berg.

Området ingår i riksintresset för naturvård Berg-Bråtagärda NN40 och kulturmiljö Bergs by KN17.

Bedömning

I området finns representativa odlingslandskap av äldre karaktär med lång kontinuitet. Landskapet innehåller fossil åkermark från skilda tidsperioder, hamlade träd, slätteräng, naturbetesmarker, både öppna och trädbevuxna, och en välbevarad traditionell gårdsbebyggelse. Växt- och djurlivet är rikt med flera rödlistade arter. Dessutom ingår värdefulla våtmarker vid Flymossen. Hela området har högsta naturvärde och det är angeläget att värna om fortsatt hävd och att störande ingrepp undviks.

Berg, Bråtagärde och Linnesås är belägna väster om Ätran och utgör ett större område med en traditionell gårdsbebyggelse i ett småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap med mängder av odlingssten samt hävdade ängs- och hagmarker. Markerna innehåller talrika kulturlämningar i form av fossil åkermark från olika tidsperioder, fägator, stengärdsgårdar etc.

Yttra Berg

Kärnan i området är naturreservatet Yttra Berg med den välbevarade gårdsmiljön kring hembygdsgården och det välbevarade odlingslandskapet med naturbetesmarker, slätteräng, hamlade askar och lindar, allmogeåkrar med äldre sorters säd och ekhagmarker. Exempel på hävdgynnade arter är slättergubbe, svinrot, jungfrulin, kattfot, slätterfibbla och jungfru Marie nycklar. Bitvis finns även en rik lundflora, gynnad av grönstensförekomsten, med arter som kransrams, desmeknopp, ormbär, vårlök och blåsippan.

I betesmarken vid Bråtagärde växer ett bestånd av den rödlistade svartklinten.

På äldre lövträd växer rödlistade lavar som almlav, blek kraterlav, kort parasitpik, liten blekspik och orangepudrad klotterlav, stor knopplav och ädellav. På stenar och odlingsrösen i de öppna markerna vid Yttra Berg finns även en mycket artrik flora av stenlavar med flera sällsynta arter.

I området finns bland annat hasselmus, dvärgfladdermus och nordisk fladdermus. Av fåglarna som häckar kan nämnas mindre hackspett, nötkråka och stenknäck.

Flymossen

Flymossen i sydvästra delen är ett fint och relativt ostört våtmarkskomplex med olika typer av mossar och kärr.

Referenser:

Arcadius, K. 1999. När gården var bebodd. En kulturhistorisk dokumentation av Berg 2:2 i Gällareds socken, Halland. Länsstyrelsens meddelande 1999:13.

Arup, U. Stenlavar i naturskyddade områden i Hallands län 2001. Länsstyrelsens meddelande 2002:25.

Arup, U. Stenlavar i naturskyddade områden i Hallands län 2002. Länsstyrelsens meddelande 2003:14.

Connelid, P. och Mascher, C. 1995. Fossilt odlingslandskap i Berg, Gällared socken, Hallands län. Stencil.

Erlandsson, J. 2000. Områden av riksintresse för Naturvård i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2001:20.

Forslund, M. och Rundlöf, S. 1984: Våtmarker i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 1985:1.

Fritz, Ö. 1996. Inventering av skogliga nyckelbiotoper inom naturskyddade områden i Hallands län 1995. Länsstyrelsens meddelande 1996:10.

Hernborg, K., Skånes, H. och Lindfeldt, K. 1989. Ängs- och hagmarker i Falkenbergs kommun. Länsstyrelsens meddelande 1989:11.

Länsstyrelsen 1993: Områden av riksintresse. Kulturminnes vård. Länsstyrelsens meddelande nr 1988:17.

Länsstyrelsen 1977. Natur i Hallands län, inventering och handlingsprogram för allmän naturvård.

Länsstyrelsen 2002. Natura 2000 Regeringsgodkända områden i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2002:1.

Naturvårdsverket 1996. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, ej publicerad.

Backtimjan

Foto: Sofia Hedberg

Vila i kulturmiljön Yttra Berg

Foto: Sofia Hedberg